

Maritim forskningsalliance bygger bro mellem de danske maritime forskningsmiljøer

Thomas Roslyng Olesen, tro@mra.dk og Kathrine Gjesing Hansen, kgh.si@cbs.dk

Etablering af tværfaglige samarbejder med virksomheder, forskere og lovgivere er afgørende, hvis den maritime branche skal løse de komplekse udfordringer, man står overfor. Derfor blev netværksorganisationen Maritime Research Alliance etableret i 2020 for at bygge bro mellem de maritime forskningsmiljøer, etablere tværfaglige og tværinstitutionelle samarbejder og synliggøre dansk maritim forskning.

I 2023 vedtog FN's søfartsorganisation IMO, at søfarten skal reducere udledningen af drivhusgasser til net-zero omkring 2050. At nå denne målsætning vil kræve en hidtil uset omstilling af branchen med introduktion af nye nulemissions brændstoffer, batteriløsninger, vindenergi, og en lang række andre tiltag. I tillæg hertil er der i disse år et stigende fokus på søfartens påvirkning af havmiljøet og biodiversiteten. Derudover kæmper branchen med implementering og optimering af nye digitale teknologier som AI, digitale tvillinger, big data, IoT og machine-learning. Og endelig er arbejdsforholdene til søs og større diversitet i rekrutteringen til den maritime branche blevet et vigtigt fokusområde.

Alle disse områder kræver en tværfaglig og tværinstitutionel tilgang, hvis der skal findes holdbare løsninger. Det er på denne baggrund, at netværksorganisationen Maritime Research Alliance blev etableret i 2020 som en non-profit netværksorganisation for maritime forskere i Danmark. Initiativerne var en gruppe maritime forskere, der ønskede øget samarbejde på tværs af de maritime forskningsmiljøer og øget synlighed nationalt og internationalt. I dag tæller alliancen 12 medlemsinstitutioner og et sekretariat med to fuldtidsansatte, der arbejder på at bygge bro mellem de maritime forskningssinstitutioner og det omgivende samfund og synliggøre dansk maritim forskning.

Dansk maritim forskning 2008-2017

Initiativet til Maritime Research Alliance kom som svar på et identificeret behov for samarbejdsplatforme for maritim forskning. Dansk maritim forskning har historisk set stået stærkt i forhold til sammenlignelige lande. I 2019 og 2020

viste rapporter udarbejdet af analyseinstituttet Damvad Analytics, at dansk maritim forskning i perioden fra 2008 til 2017 var karakteriseret ved en betydelig ekspertise på universiteterne og de øvrige maritime forskningsinstitutioner. Dansk maritim forskning havde høj international gennemslagskraft og de enkelte forskningsgrupper var gode til at arbejde sammen med de maritime virksomheder (Damvad, 2019; 2020).

Rapporterne viste imidlertid også, at der lå et stort uudnyttet potentiale for at styrke den maritime forskning yderligere. Forskernes samarbejde på tværs af organisationerne var begrænset og det samme gjorde sig gældende indenfor de enkelte vidensinstitutioner. Dette medførte, at den eksisterende forskning var præget af monofaglighed, overlap og gentagelser, manglende synlighed og uproduktiv konkurrence om midler.

Endvidere tilkendegav danske virksomheder i rapporterne, at det var svært at få indblik i, hvilke forskningsområder de forskellige universiteter havde, og hvordan man kunne få kontakt til relevante forskere (Damvad, 2020). Man efterlyste i den forbindelse etablering af samarbejdsplatforme, hvor maritime virksomheder, universiteter og GTS-institutter kunne mødes om langsigtede samarbejdsprojekter (Damvad, 2019).

Etableringen af en maritim forskningsalliance

Det var på denne baggrund, at en gruppe danske forskere i 2017 oprettede "den maritime forskningsalliance" som et uformelt netværk, der skulle øge vidensudveksling på tværs af de danske maritime vidensinstitutioner (Damvad, 2019). Dette førte i 2020 til etableringen af Maritime Research Alliance som en tværfaglig og tværinstitutionel netværksorganisation for maritime forskere i Danmark. Med støtte fra Den Danske Maritime Fond etableredes et sekretariat, der skulle varetage det daglige arbejde. Siden har også Orient's Fond støttet organisationen, der pt. har finansiering frem til 2028.

Det er svært at drive en netværksorganisation, hvis man ikke kender medlemmerne. Den første opgave var derfor at få kortlagt de forskningskompetencer, der er i de danske maritime forskningsmiljøer. Med udgangspunkt i denne kortlægning udvikledes en søgefunktion på alliancens hjemmeside (www.mra.dk), hvor man har tilføjet nøgleord til mere end 200 forskerprofiler samt en lang række artikler og projekter. Dette gør det muligt for udefrakommende aktører at få et overblik over igangværende projekter samt at finde forskere med specifikke kompetencer – noget der blev efterlyst i Damvad-rapporterne.

Vidensdeling på tværs af institutionerne sker i første omgang gennem alliancens styregruppe, der består af to medlemmer fra hver af de 12 medlemsinstitutioner. Siden 2013 har stort set samtlige danske universiteter etableret maritime centre, netværk eller platforme (se faktaboks). Denne infrastruktur gør det let at formidle tværgående tiltag videre ud i organisationerne.

Sekretariatet hjælper projektet på vej helt fra match-making delen til projektudvikling, fundraising og formidling af resultater.

Pt. har alliancen medvirket til at igangsætte fire konkrete projekter om alt fra diversitet og arbejdsmiljø ombord på tankskibe til forsyningskædeoptimering i Skandinavien, brug af AI i chartering og modellering af miljøkonsekvenser ved udslip af nye low-carbon brændstoffer. Yderligere fire projekter er i øjeblikket i støbeskeen.

Det er vigtigt, at Maritime Research Alliance ikke bliver en flaskehals for projektudvikling. Om muligt er det derfor at foretrække, hvis forskere og virksomheder selv finder sammen. Hvis dette ikke lader sig gøre, træder alliancen gerne til og yder støtte.

Synliggørelse af dansk maritim forskning

En vigtig del af brobygningen mellem de danske maritime forskningsmiljøer og eksterne aktører består i at synliggøre den forskning, der finder sted i de akademiske miljøer. Dette sker via konferencer, workshops, seminarer og webinarer med deltagelse af forskere, myndigheder og virksomheder. Ofte afholdes disse arrangementer sammen med andre maritime organisationer i Det Blå Danmark som ShippingLab, Green Ship of the Future eller de maritime brancheorganisationer.

Endvidere afholdes der årligt to møder med styregruppen, de maritime brancheorganisationer og Søfartsstyrelsen, hvor forskningsinstitutionerne og branchen kan diskutere de konkrete udfordringer, man står overfor i øjeblikket.

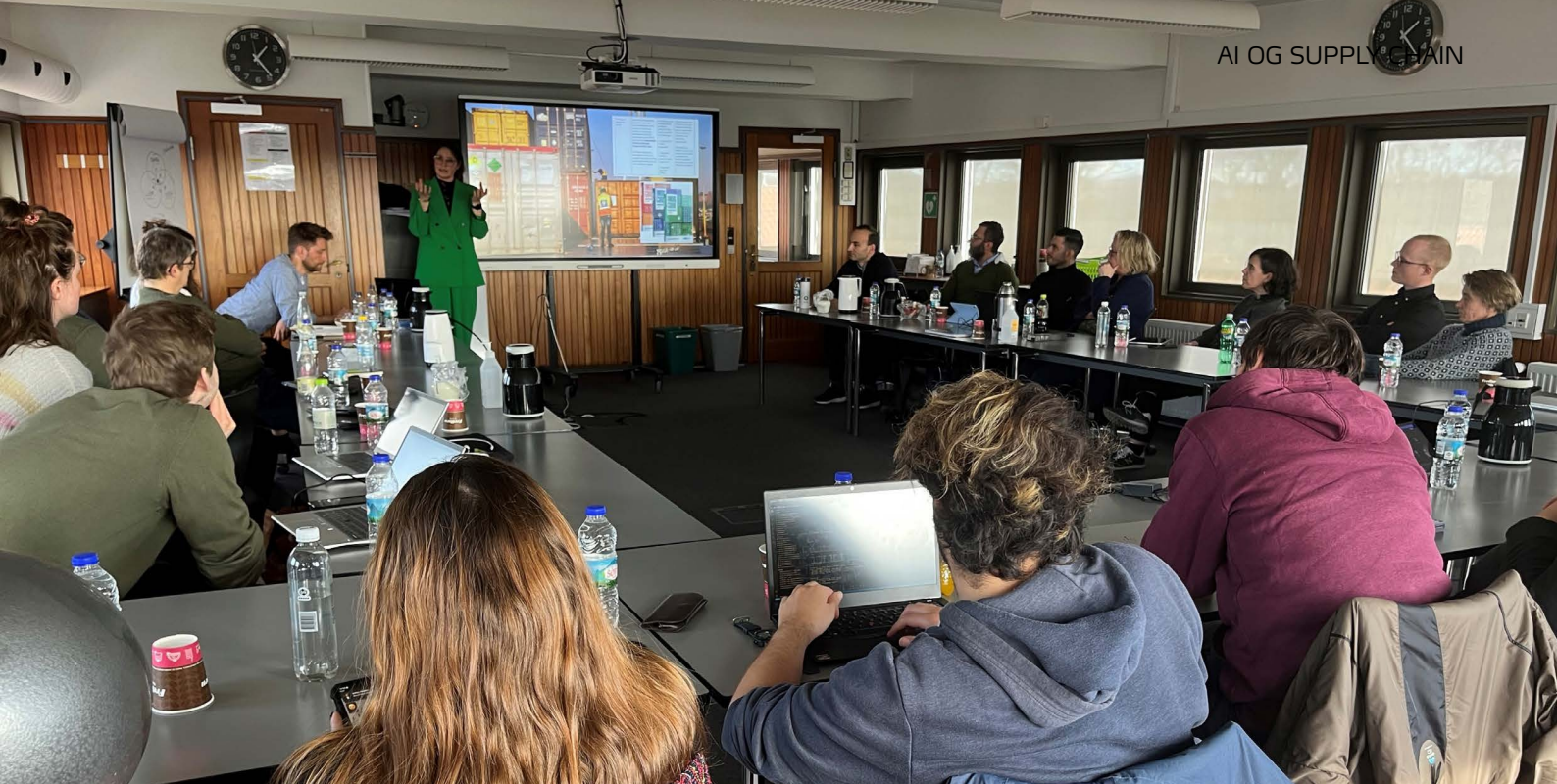
MRA-medlemmer

Match-making mellem forskere og virksomheder

Det kan være svært for en udefrakommende virksomhed, styrelse eller NGO, at finde den rigtige forsker til et konkret projekt – og omvendt. En af alliancens primære opgaver er at hjælpe forskere og virksomheder med at finde hinanden. Når en virksomhed rækker ud med en konkret projekttid, videreformidles den via styregruppen til de maritime forskningsmiljøer. Her kan interesserede forskere så melde tilbage, om de har en interesse i projektet. Som offentlige institutioner må Maritime Research Alliances medlemmer ikke konkurrere med private aktører. Derfor er det vigtigt, at forskerne kan se en forskningsmæssig relevans af projektet – ofte i form af adgang til data eller konkrete testfaciliteter.

Tiltrækning og fastholdelse af akademiske talenter

En af de største udfordringer for den maritime sektor er tiltrækning af kvalificeret arbejdskraft. Dette gælder ikke blot indenfor de "traditionelle" uddannelser af søfolk, maritime økonomer, marineingeniører og maritime jurister, men også indenfor en række nye fagområder. Den store fokus i branchen på dekarbonisering, grøn omstilling og digitalisering skaber således efterspørgsel efter medarbejdere med viden indenfor fysik, kemi, biologi, antropologi og en række andre områder, der er "nye" for den maritime branche. I den forbindelse spiller Maritime Research Alliance en rolle i at knytte studerende og virksomheder sammen.

Som eksempel har alliancen etableret et netværk for maritime ph.d.-studerende, der mødes fire gange årligt. På møderne deltager mellem 10 og 25 ph.d.-studerende til arrangementer, der indeholder alt fra virksomhedsbesøg og interne oplæg med feedback til gæsteforelæsninger og sociale arrangementer. Formålet er at bygge bro på tværs af fagligheder og institutioner og øge kendskabet til den maritime sektor i Danmark. Størstedelen af de maritime ph.d.-studerende er udlændinge, og det er i den forbindelse en vigtig målsætning at gøre det attraktivt for disse juniorforskere at blive i Danmark – bl.a. ved at tilbyde dem et socialt og fagligt netværk. I løbet af de første tre år har 11 af netværkets medlemmer færdiggjort deres afhandling. Heraf har 10 efterfølgende fået arbejde i Det Blå Danmark.

En anden vigtig ressource er de bachelor- og kandidatstuderende, der bliver uddannet fra alliancens medlemsinstitutioner. Her organiserer Maritime Research Alliance i samarbejde med ShippingLab "meet-and greet" events, hvor de studerende kan møde de danske maritime virksomheder. Formålet med disse events er at give de studerende mulighed for at

skrive deres opgaver indenfor maritime cases sammen med virksomhederne eller at give mulighed for praktik, studiejobs eller fuldtidsarbejde.

Fremtidens samarbejde og platforme

Den maritime sektor står overfor en gennemgribende omstillingsproces, der vil kræve tværfagligt samarbejde mellem virksomheder, lovgivere, NGO'er og den akademiske forskning. Det Blå Danmark har en lang tradition for samarbejde mellem disse forskellige aktører, og står derfor stærkt i forhold til at bidrage med løsninger til de udfordringer, man står overfor. Det tværfaglige og tværinstitutionelle samarbejde bliver imidlertid styrket, hvis der er aktører, der bringer de forskellige interesser sammen og skaber synlighed omkring eksisterende initiativer og ressourcer. Maritime Research Alliance ser i den forbindelse frem til at fortsætte det gode samarbejde med andre aktører i Det Blå Danmark og herigennem bidrage til at skabe samarbejde, synlighed og innovation på det maritime område.

Kildehenvisning

Damvad Analytics, 2019. Dansk maritim forskning 2008-2017. https://www.sdu.dk/da/om_sdu/institutter_centre/ist_sundhedstjenesteforsk/forskning/maritim-sundhedsikkerhed/nyt-fra-cmss/nyheder/rapport_dansk_maritim_forskning

Damvad Analytics, 2020. Analyse af dansk maritim anvendt forskning. <https://www.dendanskemaritimefond.dk/wp-content/uploads/2019/12/Analyse-præsentation-pr-21.09.2020.pdf>

Forfatter: Thomas Roslyng Olesen

Thomas er leder af Maritime Research Alliance sekretariatet. Han har en Ph.d. grad i historie fra Syddansk Universitet og har desuden været ansat som postdoc og adjunkt på Copenhagen Business School

Forfatter: Kathrine Gjesing Hansen

Kathrine er projektleder i Maritime Research Alliance. Hun har en kandidatgrad i Environmental Studies & Sustainability Science fra Lunds Universitet.